

EDUSKUNNAN VASTAUS 294/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kunnallisen eläkelain, valtion eläkerahastosta annetun lain sekä Finanssivalvonnasta annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi kunnallisen eläkelain, valtion eläkerahastosta annetun lain sekä Finanssivalvonnasta annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta (HE 340/2014 vp).

Valiokuntakäsittely

Sosiaali- ja terveystoimi on antanut asiasta mietinnön (StVM 44/2014 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

kunnallisen eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään kunnalliseen eläkelakiin (549/2003) uusi 139 a—139 d sekä uusi 165 a—165 d § seuraavasti:

139 a §

Omistajaohjauksen periaatteet

Kunnallisen eläkelaitoksen hallituksen on vahvistettava periaatteet siitä, miten kunnallisen eläkelaitoksen omistuksista muissa yhteisöissä johtuvia oikeuksia käytetään (*omistajaohjauksen periaatteet*). Periaatteissa on arvioitava myös kunnallisen eläkelaitoksen toimitusjohtajan ja palveluksessa olevien henkilöiden muiden yhteisöjen tai säätiöiden hallintoelinten jäsenyydet ottaen huomioon kunnallisen eläkelaitoksen edut.

Kunnallisen eläkelaitoksen on julkistettava omistajaohjauksen periaatteet.

139 b §

Luottamustehtäviä koskeva luettelo

Kunnallisen eläkelaitoksen tulee ylläpitää ajantasaista julkista luetteloa, josta käyvät ilmi tiedot kunnallisen eläkelaitoksen hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan jäsenyyksistä muiden taloudellisesti tai yhteiskunnallisesti merkittävien yhteisöjen tai säätiöiden hallituksissa, hallintoneuvostoissa tai niihin rinnastettavissa toimielimissä lukuun ottamatta asunto-osakeyhtiöitä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun luetteloon merkitään myös tiedot kunnallisen eläkelaitoksen palveluksessa olevien muuhun ylimpään

johtoon kuuluvien taikka sen puolesta sijoitus- päätöksiä tekevien tai valmistelevien henkilöiden jäsenyyksistä muiden yhteisöjen tai säätiöiden hallituksissa, hallintoneuvostoissa tai niihin rinnastettavissa toimielimissä, jotka liittyvät heidän työtehtäviinsä, lukuun ottamatta jäsenyyksiä asunto-osakeyhtiöissä.

139 c §

Eturistiritiriitatilanteita koskevat toimintaperiaatteet

Kunnallisella eläkelaitoksella on oltava hallituksen hyväksymät kirjalliset toimintaperiaatteet eturistiriitojen tunnistamisessa ja ehkäisemisessä noudatettavista menettelytavoista.

139 d §

Liiketoimet johdon ja sen lähipiiriin kuuluvien kanssa

Kunnallisen eläkelaitoksen hallituksen on päätettävä kunnallista eläkelaitosta koskevasta merkittävästä liiketoimesta silloin, kun liiketoimen toisena osapuolena on:

1) kunnallisen eläkelaitoksen valtuuskunnan tai hallituksen jäsen, toimitusjohtaja, tilintarkastaja, varatilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisön toimihenkilö, jolla on päävastuu tilintarkastuksesta;

2) kunnallisen eläkelaitoksen muu ylimpään johtoon kuuluva henkilö, jolla on oikeus tehdä sen toiminnan järjestämistä koskevia päätöksiä;

3) 1 tai 2 kohdassa tarkoitettun henkilön aviopuoliso, rekisteröidystä parisuhteesta annetussa laissa (950/2001) tarkoitettu parisuhteen osapuoli, edunvalvonnassa oleva vajaavaltainen taikka vähintään vuoden samassa taloudessa 1 tai 2 kohdassa tarkoitettun henkilön kanssa asunut avopuoliso.

Kunnallisen eläkelaitoksen on pidettävä ajantasaista julkista luetteloa 1 momentissa tarkoitetuista liiketoimista, niiden osapuolista ja niiden keskeisistä ehdoista. Luettelon ylläpito on järjestettävä luotettavalla tavalla. Luetteloon merkityt tiedot on säilytettävä viisi vuotta tiedon merkitsemisestä. Luonnollisen henkilön henkilötunnus ja osoite sekä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettun henkilön nimi eivät kuitenkaan ole julkisia.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaisiin liiketoimiin, jotka on tehty kunnallisen eläkelaitoksen ja muun tahon kuin 1 momentissa tarkoitettun henkilön välillä, jos järjestelyn ilmeisenä tarkoituksena on ollut kiertää 1 ja 2 momentin säännöksiä.

165 a §

Velvollisuus tehdä sisäpiiri-ilmoitus

Kunnallisen eläkelaitoksen sisäpiiriläisen on ilmoitettava säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevia osakkeita ja sellaisia rahoitusvälineitä, joiden arvo määräytyy kyseisten osakkeiden perusteella, koskevat tiedot jäljempänä 165 c §:ssä tarkoitettuun kunnallisen eläkelaitoksen sisäpiirirekisteriin (*sisäpiiri-ilmoitus*).

Kunnallisen eläkelaitoksen sisäpiiriläisellä tarkoitetaan:

1) kunnallisen eläkelaitoksen valtuuskunnan puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa, hallituksen jäsentä ja varajäsentä, toimitusjohtajaa ja toimitusjohtajan sijaista sekä tilintarkastajaa ja tilintarkastusyhteisön toimihenkilöä, jolla on päävastuu eläkelaitoksen tilintarkastuksesta;

2) muuta kunnallisen eläkelaitoksen palveluksessa olevaa henkilöä, jolla on mahdollisuus vaikuttaa eläkelaitoksen varojen sijoittamista koskevan päätöksen tekemiseen tai joka muutoin saa säännöllisesti haltuunsa tällaisia osakkeita tai rahoitusvälineitä koskevaa sisäpiirintietoa.

165 b §

Sisäpiiri-ilmoitus

Sisäpiiri-ilmoitus on tehtävä neljäntoista päivän kuluessa siitä, kun sisäpiiriläinen on nimetty 165 a §:n 2 momentissa tarkoitettuun tehtävään.

Sisäpiiri-ilmoituksessa on mainittava:

1) vajaavaltainen, jonka edunvalvoja sisäpiiriläinen on;

2) yhteisö tai säätiö, jossa sisäpiiriläisellä tai 1 kohdassa tarkoitettulla vajaavaltaisella on suoraan tai välillisesti määräysvalta;

3) sisäpiiriläisen sekä 1 kohdassa tarkoitettun vajaavaltaisen ja 2 kohdassa tarkoitettun yhteisön tai säätiön omistamat säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevat osakkeet ja sellaiset rahoitusvälineet, joiden arvo määräytyy kyseisten osakkeiden perusteella.

Sisäpiiriläisen on tehtävässä ollessaan seitsemän päivän kuluessa ilmoitettava kunnalliselle eläkelaitokselle:

1) 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetuilla osakkeilla ja rahoitusvälineillä tehdyt hankinnat ja luovutukset, kun omistuksen muutos on vähintään 5 000 euroa;

2) muut tässä pykälässä tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuvat muutokset.

Edellä 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja tietoja ei tarvitse ilmoittaa siltä osin kuin ne koskevat asunto-osakeyhtiötä, asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 28 luvun 2 §:ssä tarkoitettua keskinäistä kiinteistöosakeyhtiötä, aatteellista tai taloudellista yhdistystä taikka voittoa tavoittelematonta yhteisöä. Jos yhteisö käy säännöllisesti kauppaa rahoitusvälineellä, sitä koskevat tiedot on kuitenkin ilmoitettava.

Sisäpiiri-ilmoitukseen on sisällytettävä asianomaisen henkilön, yhteisön tai säätiön yksilöimiseksi tarvittavat tiedot sekä osakkeita ja muita rahoitusvälineitä koskevat tiedot.

Jos 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettut osakkeet tai rahoitusvälineet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään, kunnallinen eläkelaitos voi järjestää menettelyn, jossa tiedot saadaan arvo-osuus-

järjestelmästä. Tällöin ei erillistä sisäpiiri-ilmoitusta tarvitse tehdä.

165 c §

Sisäpiirirekisteri

Kunnallisen eläkelaitoksen on pidettävä sisäpiiri-ilmoituksista rekisteriä (*sisäpiirirekisteri*), josta ilmenevät kunkin sisäpiiriläisen kohdalla sisäpiiriläisen, 165 b §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettun vajaavaltaisen ja 2 kohdassa tarkoitettun yhteisön tai säätiön omistamat sanotussa momentissa tarkoitettut osakkeet ja rahoitusvälineet sekä eriteltyinä hankinnat ja luovutukset.

Jos 165 b §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettut osakkeet ja rahoitusvälineet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään, kunnallisen eläkelaitoksen sisäpiirirekisteri voidaan tältä osin muodostaa arvo-osuusjärjestelmästä saatavista tiedoista.

Sisäpiirirekisterin ylläpito on järjestettävä luotettavalla tavalla. Rekisteriin merkityt tiedot on säilytettävä viisi vuotta tiedon merkitsemisestä. Jokaisella on oikeus saada kulujen korvaamista vastaan otteita ja jäljennöksiä rekisterin tiedoista. Luonnollisen henkilön henkilötunnus ja osoite sekä muun luonnollisen henkilön kuin sisäpiiriläisen nimi eivät kuitenkaan ole julkisia.

165 d §

Sisäpiiri-ilmoitusta ja sisäpiirirekisteriä koskeva valvonta

Finanssivalvonta valvoo 165 a—165 c §:n sisäpiiri-ilmoitusta ja sisäpiirirekisteriä koskevien säännösten noudattamista. Sisäpiiri-ilmoitusta ja sisäpiirirekisteriä koskevaan valvontaan sovelletaan, mitä kunnallisen eläkelaitoksen rahoitustoiminnan suunnittelun sekä eläkelaitoksen varojen sijoittamisen valvonnasta säädetään 137 a §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20__.

Henkilöiden, jotka lain voimaan tullessa ovat 165 a §:ssä tarkoitettuja kunnallisen eläkelaitoksen sisäpiiriläisiä, tulee tehdä sisäpiiri-ilmoitus

viiden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Laki

valtion eläkerahastosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään valtion eläkerahastosta annettuun lakiin (1297/2006) uusi 4 a—4 g § seuraavasti:

4 a §

Luottamustehtäviä koskeva luettelo

Valtion eläkerahaston tulee ylläpitää ajantasaista julkista luettelo, josta käyvät ilmi tiedot valtion eläkerahaston hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan jäsenyyksistä muiden taloudellisesti tai yhteiskunnallisesti merkittävien yhteisöjen tai säätiöiden hallituksissa, hallintoneuvostoissa tai niihin rinnastettavissa toimielimissä lukuun ottamatta asunto-osakeyhtiöitä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun luetteloon merkitään myös tiedot valtion eläkerahaston palveluksessa olevien muiden henkilöiden jäsenyyksistä muiden yhteisöjen tai säätiöiden hallituksissa, hallintoneuvostoissa tai niihin rinnastettavissa toimielimissä, lukuun ottamatta jäsenyyksiä asunto-osakeyhtiöissä.

4 b §

Eturistiritiriittilanteita koskevat toimintaperiaatteet

Valtion eläkerahastolla on oltava hallituksen hyväksymät kirjalliset toimintaperiaatteet eturistiritiriitojen tunnistamisessa ja ehkäisemisessä noudatettavista menettelytavoista.

4 c §

Liiketoimet johdon ja sen lähipiiriin kuuluvien kanssa

Valtion eläkerahaston hallituksen on päätettävä valtion eläkerahastoa koskevasta merkittävästä liiketoimesta silloin, kun liiketoimen toisena osapuolena on:

1) valtion eläkerahaston hallituksen jäsen, toimitusjohtaja, tilintarkastaja, varatilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisön toimihenkilö, jolla on päävastuu tilintarkastuksesta;

2) muu valtion eläkerahaston palveluksessa oleva henkilö;

3) 1 tai 2 kohdassa tarkoitettun henkilön aviopuoliso, rekisteröidystä parisuhteesta annetussa laissa (950/2001) tarkoitettu parisuhteen osapuoli, edunvalvonnassa oleva vajaavaltainen taikka vähintään vuoden samassa taloudessa 1 tai 2 kohdassa tarkoitettun henkilön kanssa asunut avopuoliso.

Valtion eläkerahaston on pidettävä ajantasaista julkista luettelo 1 momentissa tarkoitetuista liiketoimista, niiden osapuolista ja niiden keskeisistä ehdoista. Luettelon ylläpito on järjestettävä luotettavalla tavalla. Luetteloon merkityt tiedot on säilytettävä viisi vuotta tiedon merkitsemisestä. Luonnollisen henkilön henkilötunnus ja osoite sekä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettun henkilön nimi eivät kuitenkaan ole julkisia.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaisiin liiketoimiin, jotka on tehty valtion eläkerahaston ja muun tahon kuin 1 momentissa tarkoitettun henkilön välillä, jos järjestelyn ilmeisenä tarkoituksena on ollut kiertää 1 ja 2 momentin säännöksiä.

4 d §

Velvollisuus tehdä sisäpiiri-ilmoitus

Valtion eläkerahaston sisäpiiriläisen on ilmoitettava säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevia osakkeita ja sellaisia rahoitusvälineitä, joiden arvo määräytyy kyseisten osakkeiden perusteella, koskevat tiedot jäljempänä 4 f §:ssä tarkoitettuun valtion eläkerahaston sisäpiirirekisteriin (*sisäpiiri-ilmoitus*).

Valtion eläkerahaston sisäpiiriläisellä tarkoitetaan:

1) rahaston hallituksen puheenjohtajaa, varapuheenjohtajaa, jäsentä ja varajäsentä, toimitusjohtajaa sekä tilintarkastajaa ja tilintarkastusyhteisön toimihenkilöä, jolla on päävastuu rahaston tilintarkastuksesta;

2) muuta rahaston palveluksessa olevaa henkilöä, jolla on mahdollisuus vaikuttaa rahaston varojen sijoittamista koskevan päätöksen tekemiseen tai joka muutoin saa säännöllisesti haltuunsa tällaisia osakkeita tai rahoitusvälineitä koskevaa sisäpiirintietoa.

4 e §

Sisäpiiri-ilmoitus

Sisäpiiri-ilmoitus on tehtävä neljäntoista päivän kuluessa siitä, kun sisäpiiriläinen on nimi-

tetty 4 d §:n 2 momentissa tarkoitettuun tehtävään.

Sisäpiiri-ilmoituksessa on mainittava:

1) vajaavaltainen, jonka edunvalvoja sisäpiiriläinen on;

2) yhteisö tai säätiö, jossa sisäpiiriläisellä tai 1 kohdassa tarkoitettulla vajaavaltaisella on suoraan tai välillisesti määräysvalta;

3) sisäpiiriläisen sekä 1 kohdassa tarkoitettun vajaavaltaisen ja 2 kohdassa tarkoitettun yhteisön tai säätiön omistamat säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevat osakkeet ja sellaiset rahoitusvälineet, joiden arvo määräytyy kyseisten osakkeiden perusteella.

Sisäpiiriläisen on tehtävässä ollessaan seitsemän päivän kuluessa ilmoitettava rahastolle:

1) 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetuilla osakkeilla ja rahoitusvälineillä tehty hankinnat ja luovutukset, kun omistuksen muutos on vähintään 5 000 euroa;

2) muut tässä pykälässä tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuvat muutokset.

Edellä 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja tietoja ei tarvitse ilmoittaa siltä osin kuin ne koskevat asunto-osakeyhtiötä, asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 28 luvun 2 §:ssä tarkoitettua keskinäistä kiinteistöosakeyhtiötä, aatteellista tai taloudellista yhdistystä taikka voittoa tavoittelematonta yhteisöä. Jos yhteisö käy säännöllisesti kauppaa rahoitusvälineellä, sitä koskevat tiedot on kuitenkin ilmoitettava.

Sisäpiiri-ilmoitukseen on sisällytettävä asianomaisen henkilön, yhteisön tai säätiön yksilöimiseksi tarvittavat tiedot sekä osakkeita ja muita rahoitusvälineitä koskevat tiedot.

Jos 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettut osakkeet tai rahoitusvälineet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään, valtion eläkerahasto voi järjestää menettelyn, jossa tiedot saadaan arvo-osuusjärjestelmästä. Tällöin ei erillistä sisäpiiri-ilmoitusta tarvitse tehdä.

4 f §

Sisäpiirirekisteri

Valtion eläkerahaston on pidettävä sisäpiiri-ilmoituksista rekisteriä (*sisäpiirirekisteri*), josta ilmenevät kunkin sisäpiiriläisen kohdalla sisäpiiriläisen, 4 e §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun vajaavaltaisen ja 2 kohdassa tarkoitetun yhteisön tai säätiön omistamat sanotussa momentissa tarkoitetut osakkeet ja rahoitusvälineet sekä eriteltyinä hankinnat ja luovutukset.

Jos 4 e §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetut osakkeet ja rahoitusvälineet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään, valtion eläkerahaston sisäpiirirekisteri voidaan tältä osin muodostaa arvo-osuusjärjestelmästä saatavista tiedoista.

Sisäpiirirekisterin ylläpito on järjestettävä luotettavalla tavalla. Rekisteriin merkityt tiedot on säilytettävä viisi vuotta tiedon merkitsemisestä. Jokaisella on oikeus saada kulujen korvaamista vastaan otteita ja jäljennöksiä rekisterin tiedoista. Luonnollisen henkilön henkilötunnus

ja osoite sekä muun luonnollisen henkilön kuin sisäpiiriläisen nimi eivät kuitenkaan ole julkisia.

4 g §

Sisäpiiri-ilmoitusta ja sisäpiirirekisteriä koskeva valvonta

Finanssivalvonta valvoo 4 d—4 f §:n sisäpiiri-ilmoitusta ja sisäpiirirekisteriä koskevien säännösten noudattamista. Sisäpiiri-ilmoitusta ja sisäpiirirekisteriä koskevaan valvontaan sovelletaan, mitä valtion eläkerahaston sijoitustoiminnan valvonnasta on säädetty 7 §:n 2 momentissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Henkilöiden, jotka lain voimaan tullessa ovat 4 d §:ssä tarkoitettuja valtion eläkerahaston sisäpiiriläisiä, tulee tehdä sisäpiiri-ilmoitus viiden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:n 6 momentti ja 5 §:n 26 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 4 §:n 6 momentti laissa 752/2012 ja 5 §:n 26 kohta laissa 170/2014, sekä *lisätään* 5 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012, 902/2012, 254/2013 ja 170/2014, uusi 27 kohta seuraavasti:

4 §

Valvottavat

Finanssivalvonta valvoo valtion eläkerahaston sijoitustoimintaa sekä sisäpiirirekisteriä ja sisäpiiri-ilmoitusta koskevien säännösten noudattamista niin kuin valtion eläkerahastosta an-

netussa laissa (1297/2006) säädetään, kunnallisen eläkelaitoksen sijoitustoimintaa sekä sisäpiirirekisteriä ja sisäpiiri-ilmoitusta koskevien säännösten noudattamista niin kuin kunnallisessa eläkelaislaissa (549/2003) säädetään sekä Kirkon keskusrahaston eläkerahastoa niin kuin kirkkolaissa (1054/1993) säädetään.

5 §

Muut finanssimarkkinoilla toimivat

Muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tar-
koitetaan tässä laissa:

— — — — —

26) sitä, joka Suomessa myöntää kansainväli-
sen yhteisötunnistejärjestelmän mukaisia kan-
sainvälisiä yhteisötunnisteita;

27) valtion eläkerahastosta annetun lain
4 f §:ssä ja kunnallisen eläkelain 165 c §:ssä tar-
koitettua rekisterin pitäjää.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20__ .

Helsingissä 17 päivänä helmikuuta 2015
